

Co-funded by the
Asylum, Migration and
Integration Fund of
the European Union

Save the Children

Agir pour le Lien social
et la Citoyenneté

NIDOS
guardianship for refugees

IMPACT

Opvang in gezinnen Training of Trainers

Locatie: Utrecht

Datum: 10, 11, 12 Mei

Trainers: Meta Kuipers & Marjolein Groen

Welkom

- Korte introductie van het IMPACT project

Opvang en wonen in gezinnen

Behoeftte van de AMV in een gezin

Behoeften van het gezin

Uitdagingen and skills professionals

Zelf zorg behoeften van professionals

Focus op de behoeften in de verschillende fases:

- Landen en wennen
- Ontwikkelen en integreren
- Voorbereiden op zelfstandigheid

Alleenstaande minderjarige vluchtelingen

- Ieder kind heeft recht op bescherming
- Elk kind heeft het recht om op te groeien in een gezin

Alleenreizende kinderen

Zijn kinderen met een normale reacties op abnormale omstandigheden (normale ontwikkeling, goed gehecht, enz.)

Niet-begeleide kinderen zijn vaak getraumatiseerd; hebben bv. slaapstoornissen, problemen op school, kort lontje, lichamelijke klachten, depressie, herbelevingen

Staan onder hoge druk (van mensensmokkelaars) om de hoge kosten van de reis terug te betalen

Staan onder hoge druk van verwachtingen van het gezin (financiën, gezin, hereniging, carrière etc.)

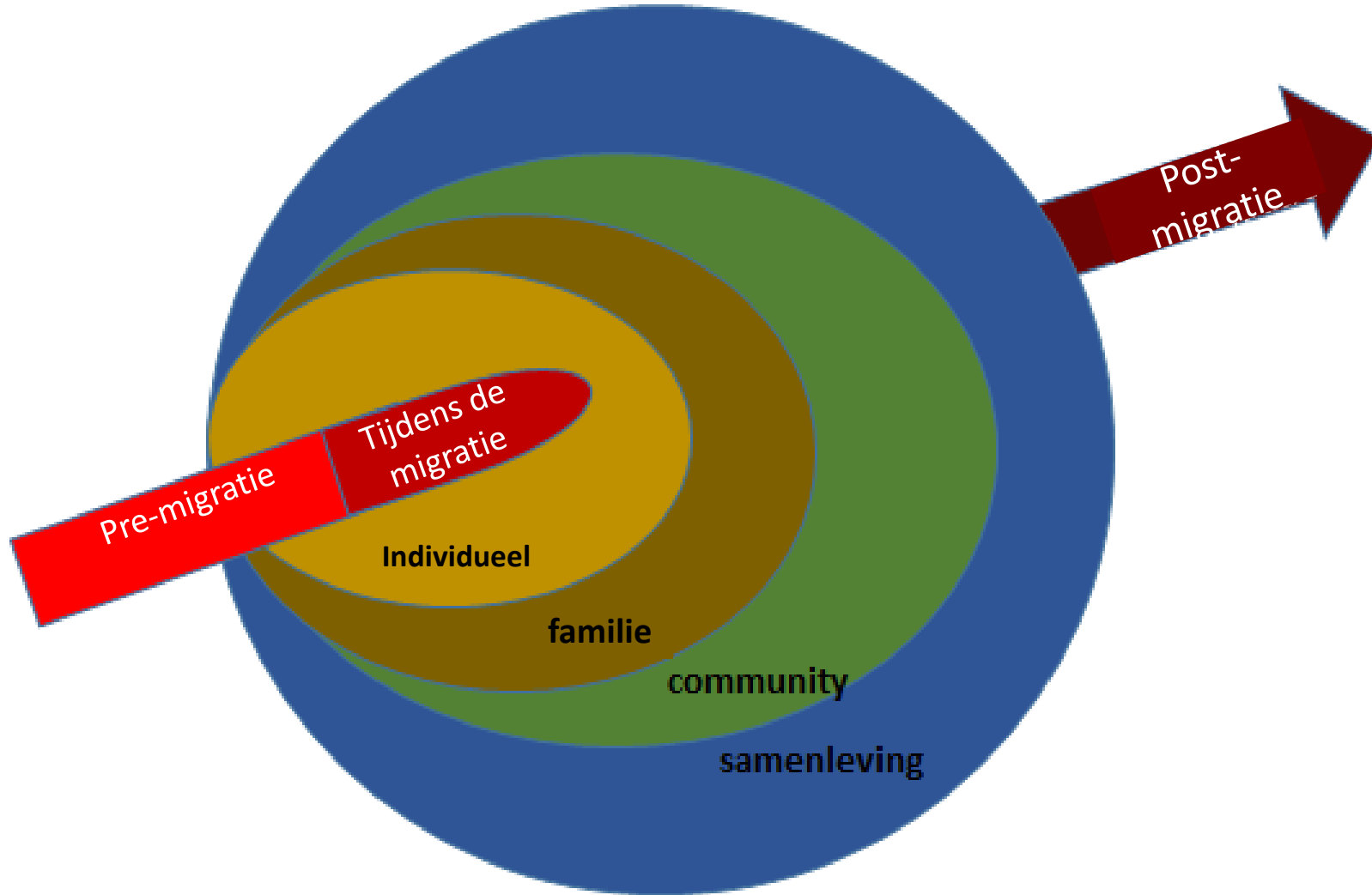
Eer, goede naam en verwachtingen van de familie zijn erg belangrijk, belangrijker dan individuele belangen

Hun weg vinden 'tussen' twee culturen.

Vaak zijn de sterkste kinderen van het gezin degenen die naar Europa gaan

Veerkrachtig, zelfredzaam en gemotiveerd!

Voor vertrek Oorlog, vervolging, geweld, uitbuiting, armoede en uitzichtloosheid;

familie, vrienden, school, buurt (belangrijke relaties), taal. Gewoontes/routines/regels/tradities, klimaat, landschappen, natuur etc.

Tijdens de reis Ontberingen, verdriet en angstige momenten, Geweld, seksueel misbruik, uitbuiting

De zee oversteken: familieleden verliezen, mensen zien verdrinken, gebrek aan voedsel en water

Reizen door de Sahara en Sinai; gegijzeld worden, marteling (voor losgeld), verkrachting en misbruik, slavernij en uitbuiting

Aankomst in nieuw land Opwinding, alles is anders; mensen, taal, klimaat,

infrastructuur, bureaucratie, systeem, voedsel, regels etc. Veel stress; procedures, ambtenaren, wachten, verhuizingen, veel verschillende mensen en plaatsen en andere vluchtelingen, agressie, geweld en discriminatie.

Veel onzekerheid en stress; over de asielprocedure, gezinshereniging, zorgen over familie, angsten, trauma

Veerkracht, agency & autonomie

Veerkracht: vermogen om grote tegenslagen of trauma te kunnen hanteren of ervan te herstellen

Bronnen: sociale steun, verschillende manieren om te accultureren, onderwijs, religie, vermijding en hoop.

Agency: (het gevoel van) invloed hebben op je situatie

Iemands vermogen en kracht om te handelen in een veranderende situatie en kansen en mogelijkheden optimaal te benutten. Inclusief het vermogen om vertrouwen te ontwikkelen in anderen, zoals de voogd, mentor, leeftijdgenoten en professionals (je moet geïnformeerd zijn, vaardigheden hebben, en je gedrag moet begrepen worden als agency)

Autonomie:

Zelf beschikking

Zelf bescherming

Hoe blijven wij en de families hier bewust van en gefocust op?

De taken van de opvangzinnen

- Een veilige plek creëren voor de AMV
- Waar een kind zich thuis voelt
- Zich kan ontwikkelen (ondersteuning, aandacht voor mogelijke problemen, kwetsbaarheden)
- Helpen hun weg te vinden in de nieuwe context
- Versterking van hun veerkracht
- Help de AMV verbonden te blijven met zijn cultuur, contact op te nemen met ouders / familie (interculturele vaardigheden)
- Aandacht voor hun toekomstperspectief (integratie/ onafhankelijkheid/ gezinshereniging/ terugkeer of verder reizen)
-

De professionele context

Monitoring van veiligheid, welzijn en
ontwikkeling van het kind

Professional (voogd) om het belang van
het kind te garanderen en te bewaken

Begeleiding van het gezin

.....

Voorbeelden van opvang in gezinnen

Meest voorkomend:

Familie-netwerk plaatsingen

Lokaal (Nederlands) opvanggezin

Andere voorbeelden:

Gezinnen met een migratieachtergrond en/of een vergelijkbare culturele achtergrond, parttime opvanggezin, enz.

Zoek niet alleen traditionele gezinnen. Maar een plek waar de jongere zich thuis voelt.

Groepsgesprek

Wat zijn de voordelen en nadelen voor een AMV van het wonen in:

- **Een netwerk gezin?**
- **Een lokaal Nederlands gezin?**

Belangrijke kenmerken opvanggezinn en bij werving en screening

Huisvesting, kamer voor het kind, praktische ruimte
Gezinssamenstelling

Focus op veiligheid (afwezigheid van geweld, misbruik, verwaarlozing) (risico taxatie: eigen stress, achtergrond, psychische klachten, trauma, ervaring met gewelddadige jongeren, impact life events, kind met speciale behoeften)

Interculturele vaardigheden

Pedagogische en verzorgende vaardigheden

Ruimte geven en zorgen

Religie

Betrokkenheid en relatie biologische familie

Duurzaamheid

Economische situatie

Motivatie om begeleiding en monitoring OWG werker te accepteren

Algemeen: balans tussen stress factoren en coping.

Casus familie Khaled

- Amina een Syrische vrouw vluchtte in 2010 vanuit Syrië naar Nederland
- Ze trouwde met Abdel en ze hebben in 2013 een Syrisch restaurant.
- Het echtpaar heeft zelf één kind, de zevenjarige Alicia.
- Ze worden gevraagd om een thuis te bieden aan Junaid, de 16e jarige zoon van Amina's oudste zus.
- Amina zag Junaid voor het laatst toen hij 9 was. Ze wil voor Junaid zorgen omdat hij haar neef is. Abdel begrijpt dit volledig, maar maakt zich zorgen over de impact op hun drukke leven.
- Hun antwoord: 'natuurlijk zorgen wij voor Junaid.' Ze nemen contact op met pleegzorg.

Oefening: Beginnen met het opbouwen van een relatie

Stap in de schoenen van Amina en Abdel:

Wat kunnen hun zorgen, wensen en verwachtingen zijn? Wat zijn hun behoeften?

Motivatie

- Migranten/Culturele gezinnen:
- Om iets terug te doen voor het gastland,
- Vanwege eigen ervaring als vluchtelingenkind, (empathie)
- Geef ze een actieve rol in de samenleving en erkenning
- Help de familie/ familieleden (plicht)
- Ex-AMV (jongvolwassenen)
- Sociale/ idealistische functie (leer eigen kinderen)
- Bijdragen aan een betere wereld
- Combinatie met life events: empty nest, eenzaamheid
- Financiële/economische redenen

Screening algemeen

Van toepassing in beide situaties

Houding ten opzichte van het opvangen en verzorgen van een AMV

Gezinssituatie en achtergrond

Veiligheid binnen het familiesysteem en duurzaamheid van de plaatsing

Sensitiviteit. Pedagogische vaardigheden (niet-gerelateerde gezinnen): observatie van hun relatie met hun eigen kinderen

In een netwerkgezin: observatie van de interactie tussen het kind en het gezin

Risicofactoren om rekening mee te houden tijdens de screening

Eigen ervaring met misbruik, geweld in hun jeugd?

Verwaarlozing, emotioneel bijv.

Psychische problemen zoals chronische stress, depressie, trauma gerelateerde klachten

Financiële problemen

Huwelijksproblemen/ geweld

Gebrek aan culturele gevoeligheid

Motivatie (druk van het gezin)

Problemen met de samenwerking met professionals

Problemen met het ondersteunen van het kind in zijn relatie met het biologische gezin

Ondersteuning bij Integratie: verbinding met culturele identiteit/ ondersteuning van het leren van taal, gewoonten gastland

Aanvullende screening als gevolg van life events (zwangerschap, ziekte, echtscheiding, verlies van verblijfsvergunning, verhuizing, financiële problemen..)

Begin van het opbouwen van vertrouwen

- **Screening is controleren** (*weet je zeker dat dit gezin een veilige plek is waar het kind zich kan ontwikkelen met respect voor zijn culturele achtergrond?*)
- **Screening is het begin van het opbouwen van vertrouwen:** *contact, transparantie, open nieuwsgierigheid, informatie, tijd nemen: kunnen we communiceren over meer delicate kwesties, wederzijds vertrouwen opbouwen?*)
- **Soms heb je meer tijd voor screening (Nederlandse familie) en soms wordt screening in korte tijd gedaan (netwerk)**
- **Focus op: CONTACT maken**
- **Wanneer je twijfelt of piekerende signalen tegenkomt:** *consult (4 ogen principe) professionele exchange:*
 - *Op welk gedrag of welke informatie is je twijfel gebaseerd?*
 - *Heb je voldoende informatie om je oordeel te vellen? Wat heb je van wie nodig?*
 - *Wat is je grootste zorg (het beoordelen van sterktes en kwetsbaarheden)*
 - *Wat is er nodig om je een 'dit opvanggezin is goed genoeg'- gevoel te geven?*

Vertrouwen opbouwen met een focus op veiligheid

Oefening:

Familie Khaled:

- Wat zijn de behoeften van Junaid?
- Wat zijn de kracht en kwetsbaarheden in het gezin om aan deze behoeften te kunnen voldoen?
- Wat zijn de behoeften van het gezin?
- Wat betekent dit allemaal voor de professionele ondersteuning van het gezin?

Perspectief van Amina en Abdel

Perspectief van Amina en Abdel

- Pedagogische vaardigheden Junaid als tiener nodig heeft in de begeleiding
- Mogelijkheid om zijn ambities te steunen
- Verwachtingen t.o.v. Junaid
- Motivatie van hele gezin (Alicia's stem)
- Moet Amina een hoofddoek dragen met Junaid in huis?
- Relatie en instemming met biologische ouders of het gezin
- Aanpassen aan het niveau van zelfstandigheid
- Tijd en ruimte in hun drukke leven
- Veiligheid en zekerheid bieden
- Mate van integratie
- Motivatie om biologische ouders erbij te betrekken

'Kies-een-oefening'

Hetzij:

1. Consult
2. Gezinsvriendelijke risicobeoordeling

Samen nadenken over de tool (10 minuten)

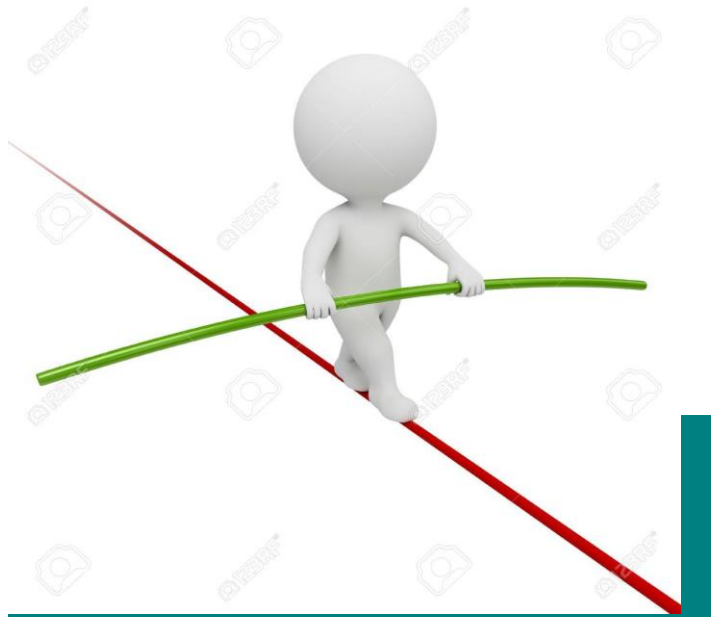
Wissel in tweetallen meningen uit over de gezamenlijke oefening (10 minuten)

Bespreek manieren om het te gebruiken in de praktijk (15 minuten)

Consult over onderbuikgevoel : Hoe bespreek je zorgen met betrekking tot veiligheid met collega's: Situatie uit eigen praktijk of casus junaid (hand-out)

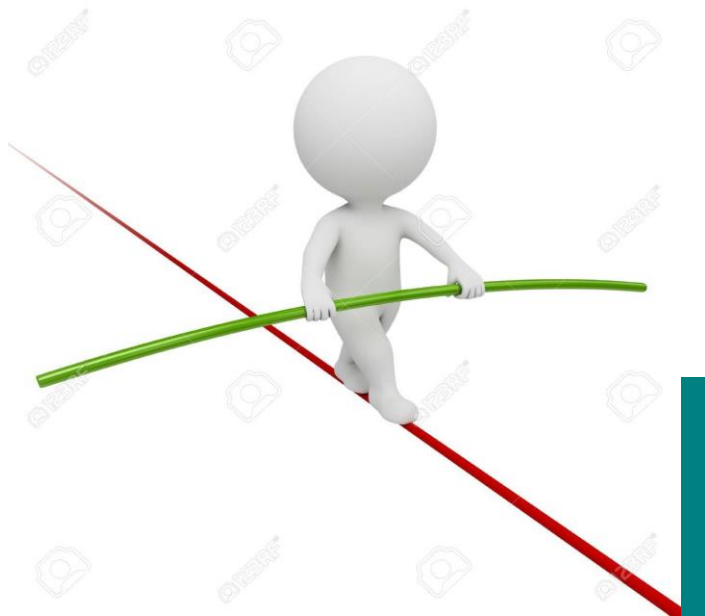
Risicobeoordeling op een gezinsvriendelijke manier: begin samen te werken aan zaken als geestelijke gezondheid, ervaring met geweld, misbruik in de kindertijd, hoe introduceer en bespreek je deze kwesties? (hand-out)

Resultaten brespreken de groep (10 minuten)

Taken voor de
professional?

Taken voor de professional?

- Balanceren tussen professionele rol (alert zijn op veiligheidskwesties) en het gezin ondersteunen in hun behoeften
- Kindvriendelijke informatie verstrekken
- Risico's & veiligheidsbeoordeling screening
- Het ervaringsniveau van het pleeggezin afstemmen op het niveau van de behoeften van het kind (speciale behoeften, ernstige geestelijke gezondheidsproblemen, enz.)
- Gezinnen training geven (geestelijke gezondheid, gedragsproblemen, asiel, bescherming, mensenhandel, culturele gevoeligheid en traumatische gebeurtenissen)

LUNCH

13.30

Junaid's eerste maand

- Junaid is erg stil.
- Hij eet veel en verstoopt eten in zijn kamer
- Hij mist zijn moeder
- Hij slaapt moeilijk in en ligt 's nachts wakker
- Hij zit veel op zijn telefoon, ook tijdens het eten.
- Hij speelt graag met Alicia en is erg lief voor hen; op die momenten is hij ontspannen en 'ontstressed'.
- Hij had een conflict met Abdel, toen die hem vroeg om beleefder tegen Amina te zijn ('je kan wel es dank je wel zeggen of gedag'). Junaid rende naar zijn kamer en sloeg keihard met de deur
- Amina en Abdel kregen hier woorden over: zij wil hem wat ruimte geven, hij wil dat Junaid zich duidelijk aan de regels in huis houdt.
- Amir gaat naar school en wil graag op een voetbalclub, net als thuis.

Needs UAC first stage of reception in families

- Voelt zich veilig en welkom
- Voldoende voeding en toegang tot eten
- Rust en veiligheid (uitrusten, uit overlevingsstand, herstellen van stress en spanning)
- Contact met familie heel belangrijk
- Begrijpen van de bureacratistische procedures, incl. wie is de jeugdbeschermer?
- Contact als betrouwbaar ervaren, gebaseerd op menselijk contact (i.p.v. formeel)
- Privacy, rust
- Start met school

Twee perspectieven

- **Kind**

Hoe gaat het met het kind (gedachten, gevoelens, emoties, behoeften); Wat heeft het nodig om zich veilig te settelen/ te ontwikkelen?

- **Opvangouder(s)**

Hoe gaat het met de verzorgers/pleegouders (gedachten, gevoelens, zorgen, onduidelijkheden)?

Wat hebben ze nodig om het kind te verwelkomen, te begrijpen en het kind goed genoeg te ondersteunen?

Perspectief familie

- Hem zich thuis laten voelen
- Leren kennen: wie is dit kind, wat heeft het nodig?
- Hoe vinden we een familieroutine?
- Ondersteunen om te landen
- Gedrag (leren) begrijpen: eten, geheimen, wantrouwend, op zichzelf, prikkelbaar, boos, eisend...
- Omgaan met biologische familie
- Impact op eigen kinderen
- Wennen aan rol Nidos

- Soms: eigen trauma getriggerd

Spannend: hoe gaat het, gaat het goed, doen we het goed?

Oefening

Wat kan de maatschappelijk werker doen om Amina en Abdel te ondersteunen
Do's en don'ts?

Do's and Don'ts

- Kom niet elke week
 - Doe geen beloftes die je niet waar kunt maken
 - Stel geen persoonlijke vragen of geef geen advies naast je taak
 - Niet problematiseren
 - Richt je niet alleen op de behoeften van het kind
 - Stel niet te veel vragen
 - Let op signalen van problemen kind/gezin
 - Voel geen reserveringen om ook wat persoonlijke informatie te delen
 -
- Bouw vertrouwen op, wees betrouwbaar
 - Positieve focus en feedback
 - Transparant (ondertitel jezelf)
 - Respecteer de vertrouwelijkheid
 - Help hen de noodzaak van monitoring te begrijpen en geef keuzevrijheid over wanneer en hoe
 - Bied informatie zoals psycho-educatie / over bedreigingen voor de ontwikkeling, taken van de AMV, veerkracht indien relevant.
 - Zorg voor behoeften, verwachtingen en wensen familie
 -

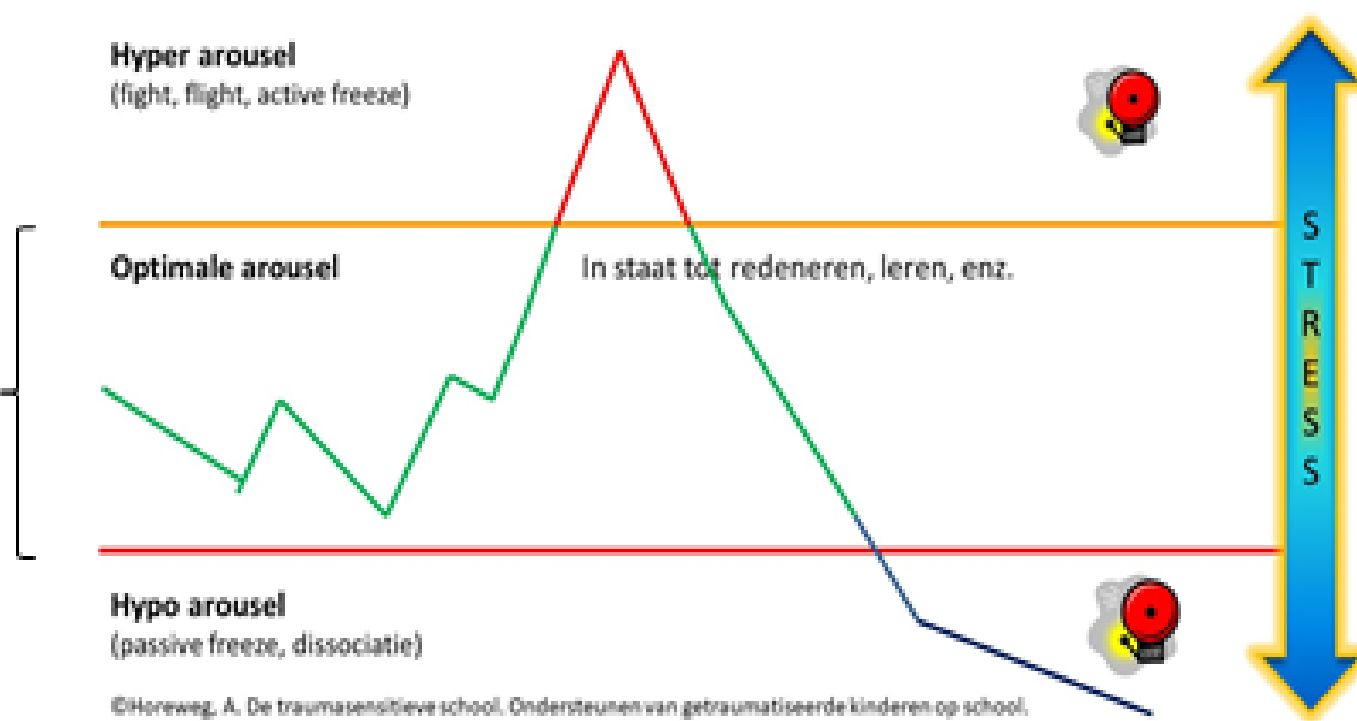
- Cumulatieve stress en trauma (triggert eerdere stress, geen rust)
- Chronische stress (angst toekomst / zorgen familie)
- PTSS symptomen : vermijden, herbeleven, prikkelbaarheid, veranderingen cognities en stemming)
- Impact van stress: slaapproblemen, nachtmerries, piekeren, spanning, somberheid, angst, eenzaamheid, gedragsproblemen, getriggerd trauma, concentratieproblemen, woede, passiviteit
- Complicerende factoren: familie missen, onbekend land, onzekere toekomst, ontbrekende gebruikelijke bescherming van taal, eten, familie, vrienden, gewoonten, rituelen

Window of tolerance

=De emotionele ruimte die iemand heeft om op stress te reageren

Window of tolerance

©Horeweg, A. De traumasensitieve school. Ondersteunen van getraumatiseerde kinderen op school.

Wat werkt bij chronische stress en PTSS

-
- **Veiligheid en rust**
 - **Comfort van bekend voedsel, taal, familie, gewoonten, religie, rituelen.**
 - **Netwerk, steun familie, vrienden, verzorgers**
 - **Dag-nacht ritme**
 - **Afleiding, ontspanning (sport, muziek, schrijven...)**
 - **Psycho-educatie**
 - **Emotionele en stressregulatie. Leer triggers en manieren om sterke emoties te beheersen / voorkomen te begrijpen**
 - **Culturele manieren van genezing en coping**
 - **Traumatherapie**
 - **Medicatie**
-

Tool Mindmap: Informatie als algemeen inbrengen

Principe:

De ouder is de expert als het gaat om het kind en op zijn eigen reacties
Maatschappelijk werker heeft algemene relevante kennis en ervaring

Acties

- Geef informatie als algemene informatie (niet als suggestie of tip)
Zet de naam van het kind in het midden en noteer de algemene informatie rond deze naam
- Geef informatie die kan helpen om het gedrag van het kind te begrijpen
- Vraag wat de ouder herkent in zijn kind
- Denk samen na over hoe zij gedrag kunnen begrijpen.
- Vraag de ouder om in de schoenen van het kind te stappen en wat hij nodig heeft
- Denk samen na hoe te reageren op het gedrag van het kind

Deel informatie op b.v. de volgende manier 'sommige families....'
'sommige jongeren...' op de leeftijd van 16 jaar .. enz..

Fase van ontwikkeling en integratie

- Opvoedkundige vragen
- Begeleiden in seksuele en identiteits ontwikkeling
- Balanceren tussen eigen kind(eren) en AMV
- Kind heeft last van stress, trauma, rouw
- Kind mist zijn ouders en familie
- Steun bieden bij integratie (school, sport, taal, vrienden)
- Misverstanden en moeite zich aan te passen in ritme van het gezin
- Contact familie en culturele achtergrond belangrijk
- Om moeten gaan met hulp voor kind/school

Risico's voor voortijdig beëindigen plaatsing

- **Dagelijkse conflicten, over vrijheid**
 - Wees alert en bespreek gedrag van het kind dat de eer van het kind en zijn biologische familie kan schaden, ondersteun de ontwikkeling van het kind en probeer oog te hebben voor de verschillende verwachtingen
 - Investeer en blijf investeren in een goede relatie, zodat het gezin zich vrij voelt om open te zijn over moeilijke onderwerpen (ouderperspectief/ oplossingsgerichte aanpak)
 - Werk aan verbinding tussen kind en gezin (inclusief perspectief biologische familie)
- **Levensgebeurtenissen in het opvanggezin (overlijden, aankomst nieuw familielid, financiële bezorgdheid, ziekte, geen vergunning, echtscheiding)**
- Houd veiligheidsrisico's in de gaten /het effect van life events
- Houd de balans tussen de mogelijkheden van het opvanggezin en de ervaren stress & belasting in de gaten

Good practice interview

De uitdagingen voor het gezin en de taken van de maatschappelijk werker (vertrouwen opbouwen, veiligheid bewaken, verwachtingen managen, geloof geven)

Welke good practices heb jij om te delen wat betreft bovenstaande uitdagingen?

Bespreek en verduidelijk:

- Wat was het probleem;
- Wat was de situatie;
- Waar ben je het meest trots op wat je hebt gedaan;
- Wat heb je precies gedaan om het zo goed te laten uitpakken?

Dag 2

Integratie en voorbereiding op zelfstandigheid

- Perspectief kind en gezin
- Taak, vaardigheden en acties OWG werker
- Interculturele communicatie

Professioneel welzijn

- Welzijn van de OWG werker
- Zelfzorg
- Intervisie

Junaid

- Amina heeft veel contact met haar zus, de moeder van Junaid. Ze is een traditionele vrouw en maakt zich zorgen over de vrijheid die Junaid neemt. Ze denkt dat Amina haar niet alles vertelt.
- Junaid heeft veel goede vrienden en gaat naar buiten en blijft tot laat buiten. Amina vraagt zich af of Junaid een vriendinnetje heeft.
- Amina en Junaid hebben veel conflicten over Junaid die zich niet houdt aan gemaakte afspraken: zorgen voor Alicia, op tijd thuiskomen en contact houden met zijn biologische ouders.
- Junaid vraagt aan de maatschappelijk werker of hij met andere jongeren in KWE mag wonen.
- **HOE VOORKOM JE VOORTIJDIGE BEEINDIGING VAN DE PLAATSING?**

Bruggen bouwen

Het belang van bruggen bouwen

Wat is het: Het verhelderen van de interpretatie van gedrag vanuit verschillende culturele referentiekaders en het creëren van meer begrip en mogelijkheden om een oplossing te vinden voor de situatie van het kind.

Nodig iedereen uit en ondersteun iedereen om diens perspectief uit te leggen

Cultuursensitieve psycho-educatie

Betrek, indien nuttig, het biologische familiesysteem

Meervoudige perspectieven gebaseerde aanpak

- Als professional neem je elk perspectief even serieus
- Vanuit het oogpunt van elk individu is zijn rol/positie logisch

Behulpzaam: **Stap in de schoenen van iedere betrokkene**

Doel: samenwerken in het belang van het kind

Oefening: Een brug bouwen

Bereid een gesprek voor wat een brugfunctie vervult

Leg het plan uit

- Wat is het doel?
- Wie nemen er deel?
- Bespreek details van het gesprek: introductie, interventies

Presenteer de uitkomsten aan de groep

Junaid (17) (Wonend bij Amina en Abdel)

- Roken, alcohol gebruiken
- Gebrek aan motivatie school
- Vriendin
- Veel voetballen met vrienden
- Conflicten met Abdel

Marah (17) wonend bij ouder echtpaar

- Rebels over de routine van het gezin
- Wijst emotionele steun opvangouders af
- Problemen met het verlies van haar familie
- Traumatherapie
- Klaagt dat niemand haar begrijpt
- Luistert luid Afghaanse muziek
- Ziet er depressief uit, neemt geen initiatief

Stap in de schoenen van Junaid en Mara

- Wat zijn de uitdagingen voor Junaid
 - Wat zijn de uitdagingen voor Mara?
-

INTEGRATIE

Aanpassen aan de nieuwe
omgeving, de dominante cultuur,
met behoud van je eigen cultuur.

INCLUSIE

De samenleving includeert nieuwkomers,
accepteert verschillen, maakt het mogelijk
om deel te nemen

Acculturatiestrategieën

Sociale aanpassing aan een andere cultuur		Aanpassing aan de dominante cultuur	
		Ja	Nee
Behoud van eigen cultuur	Ja	Integratie	Segregatie
	Nee	Assimilatie	Marginalisatie

Uitdagingen tijdens integratie fase

Opvanggezinnen

- Hulp vragen en een ondersteunend netwerk opbouwen
- Balans tussen veiligheid, verantwoordelijkheid en ruimte geven om te experimenteren
- Omgaan met verschillende organisaties/professionals
- Omgaan met de betrokken sociale instanties

AMV

- Cultuurgezin – eigen cultuur van het kind
- Loyaliteit
- Identiteit & seksuele ontwikkeling
- Het balanceren tussen naleven van de regels en willen experimenteren
- Tienerjaren, onzekerheid, motivatie

Taken en uitdagingen voor de professional tijdens de integratiefase

Balanceren tussen behoeften en wensen van opvanggezin, jongere (biologische familie) inclusief experimenteel gedrag passend bij de leeftijd 15-18+ : informeren, bemiddelen, overbruggen

Samen met de jongere een plan maken voor zijn toekomst, integratiebehoeften en -wensen, waaronder rolmodel, vaardigheden, sociale voorzieningen.

Kennis en vaardigheden:

- **Bruggen bouwen**
- **Opvoedingsproblemen**
- **Interculturele communicatie**

Intercultureel ouderschap

Hechting is universeel, hechtingsgedrag is anders

Genderrollen jongens en meisjes

Interactie ouder kind: respect/afstand/ praten/ spelen / oogcontact

Discipline.... Sancties

Eer van het gezin als norm voor het gedrag van het kind

Aantal opvoeders

Gevoeligheid: universeel, maar de vorm is anders

Zoals veel/minder praten.

Intentioneel -----functioneel ouderschap

Oefenen met interculturele communicatie

Inleiding intercultureel interview

In koppels:

1. Kies één thema uit de vragenlijst en interview elkaar.
2. Uitwisseling in de groep van ervaringen: Hoe kan je dit gebruiken in de praktijk?

Werken met een plan van aanpak

Vragen voor de groep:

- *Heb jij ervaring met het werken met een plan van aanpak?*
- *Wat zijn de voordelen die je hebt ervaren?*
- Wanneer introduceer je het?
- Wie is verantwoordelijk (eigenaar)?
- Rol van de jongere?
- Rol van het gezin?

Professioneel welzijn

Wat zijn beroepsrisico's van het werken met AMV, kijkend naar professioneel welzijn?

HOE IS BURNOUT TE VOORKOMEN?

Koppelen met collega's (buddy-systeem), intervisie, supervison, debriefing met collega's (en specialist) en opvolging

....

Stap 1: Zelfbewustzijn en zelfzorg

Zelfzorg

Eerste stap: Zelfbewustzijn

Hoe goed ken je jezelf :

Wat werkt om te ontstressen, op te laden, los te laten,

Wat heb je nodig (van anderen)

- Wat ga je anders doen?

Hoe kunnen we bijdragen aan een
organisatiecultuur

die zelfzorg stimuleert--- zorg voor elkaar--- het
faciliteren van professionele zorg?

In een multidisciplinair team werken

- Collega's van maatschappelijk werkers
- Gedragswetenschapper/ psycholoog
- Voogd?
- Teammanager

Hoe is multidisciplinair teamwork georganiseerd in uw context?

Wat zijn krachten en kwetsbaarheden in het systeem?

Intervisie in groepen van 4 – Ontdek de tool

Volg de stappen van de intervisiestructuur

Eén persoon brengt een vraag in

Men treedt op als facilitator (leidt)

Volg de stappen in de tool

Aan het einde: denk na over hoe je het in je
professionele context kunt gebruiken

LUNCH

TOT 13.30

Marah richting 18 jaar

Marah wil op zichzelf wonen, studeren en een bijbaantje hebben

Marah is te trots om hulp te vragen

Soms maakt ze zich zorgen over geld, verzekeringen etc.

Ze is niet duidelijk over het verlaten van de pleegouders na 3 jaar

Pleegouders maken zich zorgen of Marah zelfstandig genoeg is

Ze stellen haar veel vragen en geven veel advies

Ze zijn verdrietig over het idee dat Mara het huis verlaat

De sfeer is een beetje stressvol

Voorbereiden op autonomie: taken voor de AMV?

Checklist 18 +

Maak een lijst in
groepen van 5

3 groepen
3 flipovers
3 stappen

1. Maak een lijst: wat is belangrijk voor de AMV om te weten, te doen, te regelen, wanneer 18 / zelfredzaam? (10 min)

2. Wissel om en schrijf op: wat zijn de uitdagingen voor de opvanggezinnen? (15 min)

3. Wissel van flipover en schrijf op: wat zijn de taken en uitdagingen van de OWG werker in deze fase?

Een korte plenaire terugkoppeling na elke stap

Perspectief van de jongere

Omgaan met onzekerheid

Steun, geruststelling, ruimte krijgen van het gezin

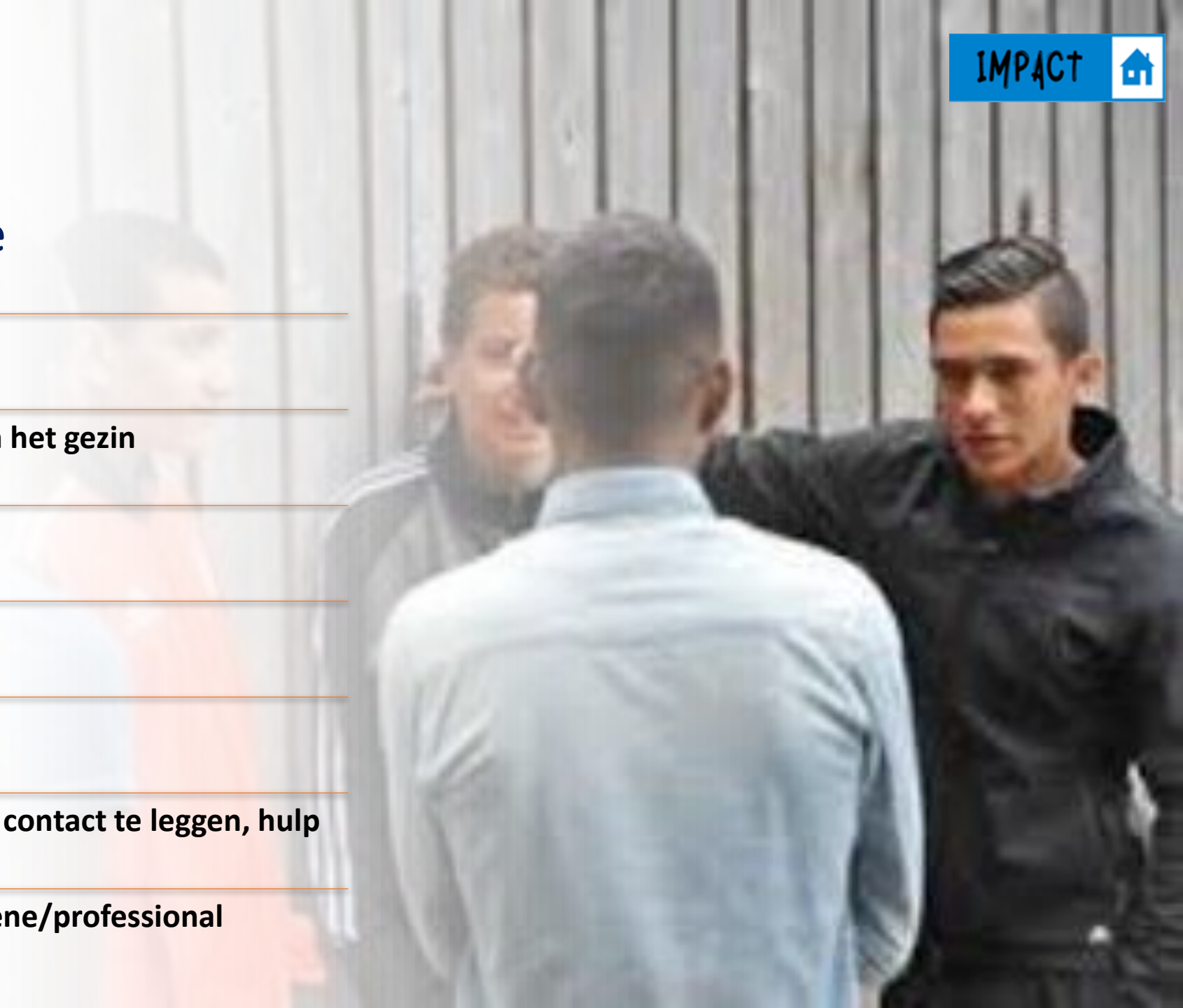
Vertrouwen opbouwen

Agency, geïnformeerd en betrokken zijn

Ondersteunende contacten

Vaardigheden om informatie te vinden, contact te leggen, hulp te vragen

Continuïteit van begeleidende volwassene/professional

Familieperspectief

- Behoeftte aan erkenning (overzicht, rollen, ruimte voor normaal ondersteunend gezinsleven, oog voor hun inspanning)
- Behoeftte aan praktische en emotionele ondersteuning (hoe om te gaan met verandering in interactie, afstand, onzekerheid)
- Een stap terug doen en vertrouwen op professionals of ondersteunend netwerk (duidelijkheid over wie wat doet en verwachtingen)
- Ervaringen delen met andere opvanggezinnen in groepen
- Blijf ruimte bieden voor de jongere 'soepele overgang naar 18 jaar'

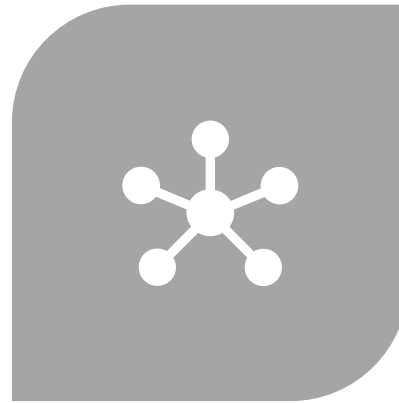
Taken van de professional

- Overzicht creëren & praktische info geven
- Het versterken van 'soft skills' -> om ondersteuning vragen, weten waar je informatie kunt vinden, hoe je een ondersteunend netwerk opbouwt
- Vertrouwen geven - > de autonomie van het kind ondersteunen
- Zorgen voor gezinshereniging
- Ondersteuningsgroepen regelen
- Vergeet veerkracht en agency niet!

FOCUS

SOFT SKILLS

ONDERSTEUNEND
NETWERK

AGENCY

Een kind ondersteunen

Een gezin ondersteunen

- Overzicht van wat er moet gebeuren
- Overzicht over wie waarvoor verantwoordelijk is
- Oog agency jongere en -gezin en hoe het te herkennen en te versterken
- Aandacht soft skills jongere
- Let op: het is een emotionele, stressvolle periode
- Plan: kleine haalbare stappen

Empoweren

Focus op successen

Oplossingsgericht

Oplossingsgerichte interventies

Schaalvragen gebruiken

Positieve uitzondering

De wondervraag

Hoe heb je het opgelost in vergelijkbare situaties?

Indirect compliment (herken en erken de positieve intentie)

Erkenning geven

Normaliseren

Reframen (van statisch naar dynamisch)

Stel vragen: Welke kleine stap zou je kunnen zetten, hoe ziet dat er uit en wat zou je meer kunnen doen?

Laatste oefening: reflectie in tweetallen

Gesprek in paren die reflecteren op vandaag

Wat van vandaag ga je gebruiken in je beroepspraktijk?

Welke uitdagingen zijn er om dit te bereiken?

Leg de situatie uit en bespreek de uitdagingen die je moet overkomen om te kunnen implementeren.

Je gesprekspartner zet oplossingsgerichte interventies in om de mogelijkheden te verkennen om uitdagingen te overwinnen. Om wat je geleerd hebt te implementeren.

Verander rollen na 10 minuten

Reflectie in tweetallen

- Wat wil je bereiken?
- Wie heb je nodig om dit te bereiken?
- Wat wordt je eerste stap?
- Wat helpt je om dit goede idee vast te houden?

Programme Dag 3

Delen best practices

- Worldcafé met OWG werkers van Nidos die werken met opvanggezinnen

Eerste stappen

- Je intentie krachtig neerzetten door een creatieve oefening

Terugkoppelen

- Hoe breng je de kennis in de praktijk?

World café- Delen van good practices

- **Plenaire introductie OWG werkers (10 minuten)**
- **Bespreek de onderwerpen in kleine groepen (25 minuten)**
- **Plenaire terugkoppeling (10 minuten)**

Een sterke intentie neerzetten

Individuele reflectie (10 minuten)

- Wat neem je mee van de training?
- Waarom is dit belangrijk voor je werk?

Kleinere groepen (35 minuten)

Druk jezelf op een creatieve manier uit over wat je hebt geleerd in deze training: Teken een foto, een mindmap, schrijf een gedicht, een liedje etc.

Bedankt!

